

14. EUROPEJSKI DZIEŃ PRZECIWKO HANDLOWI LUDŹMI I NIEWOLNICTWU

Data publikacji 16.10.2020

Przestępstwo handlu ludźmi to współczesna forma niewolnictwa stanowiąca jedną z najcięższych zbrodni, godząca w wolność i godność ludzką. Zwalczanie tego procederu stanowi wyzwanie dla całej Unii Europejskiej. Aby uświadomić społeczeństwu, czym jest handel ludźmi i jak się ustrzec, by nie zostać ofiarą tego przestępstwa 18 października, corocznie od 14 lat, obchodzony jest Europejski Dzień przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu.

18 października 2020 r. obchodzony jest czternasty Europejski Dzień Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu. Handel ludźmi jest poważnym przestępstwem rażąco naruszającym podstawowe prawa człowieka. Jego istotą jest wykorzystanie człowieka nawet za jego zgodą, przy użyciu konkretnych metod i środków. Dokumentem określającym zadania z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi jest Krajowy Plan Działań przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2020-2021, który jest rządowym dokumentem, przyjmowanym przez Radę Ministrów, zobowiązującym jego adresatów do wykonania określonych zadań w zakresie zwalczania handlu ludźmi. Adresatami KPD są poszczególne jednostki administracji centralnej, oraz inne instytucje i organizacje pozarządowe dobrowolnie zaangażowane w działania przeciwko handlowi ludźmi w Polsce. Zadania przewidziane w KPD finansowane są z budżetu państwa.

Zgodnie z założeniami KPD Policja obchodzi Europejski Dzień Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu poprzez prowadzenie w szkołach policyjnych działań szkoleniowych i informacyjnych skierowanych do słuchaczy i studentów, mających na celu poszerzenie ich wiedzy na temat przestępstwa handlu ludźmi.

Zjawisko handlu ludźmi dotyka zarówno państwa rozwijające się, jak i państwa rozwinięte. Powiązany jest z problemami społecznymi, kulturowymi, politycznymi oraz ekonomicznymi i stanowi współczesną formę niewolnictwa. Od kilku lat obserwuje się pewne zmiany w formach najczęściej popełnianych przestępstw związanych z handlem ludźmi. Obecnie występuje więcej przypadków wykorzystania do pracy przymusowej aniżeli wykorzystania w prostytucji czy w przemyśle pornograficznym.

W związku z panującą na świecie pandemią rok 2020 jest nietypowym rokiem szczególnie sprzyjającym rozwojowi handlu ludźmi w postaci pracy przymusowej. Rosnąca niepewność na rynku pracy oraz potencjalnie większa liczba osób poszukujących szybkiego zatrudnienia, zwiększa ryzyko, że sytuacja ta zostanie wykorzystana przez grupy przestępcze rekrutujące ludzi do pracy przymusowej. Ryzyko to jest szczególnie istotne w sytuacji, gdy osoby poszukują pracy za granicą. Dlatego też w przypadku poszukiwania pracy za granicą apelujemy, aby zwrócić szczególną uwagę na z pozoru bardzo atrakcyjne warunki pracy w powiązaniu z niskimi wymaganiami co do posiadanych kwalifikacji i umiejętności, ograniczony kontakt z potencjalnym pracodawcą, utrudnienia bądź problemy z podpisaniem umowy o pracę czy wszelakiego rodzaju obowiązkowe zaliczki wpłacane na poczet przyszłej pracy.

Wychodząc naprzeciw Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ambasada Brytyjska w Warszawie wraz z partnerami: Policją, Strażą Graniczną i organizacjami pozarządowymi, przygotowało kampanię mającą na celu informowanie o ryzyku stania się ofiarą współczesnego niewolnictwa (handlu ludźmi). Kampania zorganizowana jest przy wsparciu największych serwisów z ogłoszeniami o pracy w Polsce i koncentruje się na kwestii pracy przymusowej. Jej głównym celem jest informowanie jak bezpiecznie szukać pracy, jak nie zostać wykorzystanym oraz do kogo się zwrócić w razie potrzeby.

Więcej informacji na temat kampanii "Nie stań się ofiarą handlu ludźmi" można przeczytać na stronie

<https://handelludzmi.eu>

Decydując się na pracę w kraju bądź poza jego granicami, w pierwszej kolejności należy sprawdzić wiarygodność przyszłego pracodawcy oraz upewnić się, co do legalności zatrudnienia. Pomóc w tym mogą bazy ofert pracy sprawdzonych pracodawców lub pośredników pracy. W tym celu można skorzystać ze stron internetowych takich jak EURES - Europejskie Służby Zatrudnienia (www.eures.praca.gov.pl), czy też KRAZ - Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia (www.kraz.praca.gov.pl).

Aby bezpiecznie podejmować pracę - przeczytaj kilka dobrych praktyk, które pomogą prawidłowo przygotować się do takiego wyjazdu:

- sprawdź ważność swoich dokumentów (dowód osobisty, paszport),
- zdobądź adres i numer telefonu przyszłego miejsca pracy i zostaw go bliskim,
- zrób dwie kserokopie dokumentu tożsamości z aktualnym zdjęciem, a także umowy z agencją - jeden egzemplarz weź ze sobą, drugi zostaw rodzinie (ten który bierzesz ze sobą schowaj w innym miejscu niż dokumenty),
- pamiętaj, aby dokumenty trzymać w kilku różnych miejscach,
- ustal minimalną częstotliwość kontaktów telefonicznych z bliskimi (np. raz w tygodniu o określonej porze),
- ustal z rodziną hasło, które będzie oznaczać, że potrzebujesz pomocy, np. pozdrowienia dla nieistniejącej cioci,
- zabierz ze sobą adres i numeru telefonu ambasady oraz konsulatu RP w kraju, do którego się udajesz,
- weź ze sobą taką ilość gotówki, która pozwoli Ci przeżyć do najbliższej wypłaty i ewentualnie kupić bilet powrotny do Polski,
- weź słownik lub rozmówki w języku kraju, do którego się wybierasz.

Gdy podejmujesz pracę w Polsce lub za granicą i po dotarciu na miejsce pracy pracodawca lub opiekun, np.:

- zabierze Ci telefon komórkowy,
- zmusza Cię do pracy ponad siły lub niezgodnie z umową,
- szantażuje Cię rzekomym długiem,
- potrąca Ci opłaty z wynagrodzenia, o których nie było mowy przed wyjazdem lub nie są uwzględnione w umowie o pracę,
- używa wobec Ciebie przemocy fizycznej lub psychicznej,
- kontroluje, jak spędzasz wolny czas,
- wciąż obiecuje, że warunki się poprawią i wypłaca Ci zaległe wynagrodzenie,
- pracujesz bez umowy o pracę,
- zakwaterował Cię w poniżających warunkach,

oznaczać to może, że prawdopodobnie stałeś się ofiarą handlu ludźmi, czyli współczesnym niewolnikiem zniewolonym przez pracę.

Pamiętaj, że istotna jest świadomość, że każdy może stać się ofiarą tego przestępstwa. Ważne jest, że potencjalne ofiary mają również swoje prawa do pomocy, wsparcia, ochrony i odszkodowania. Dlatego jeśli czujesz, że mogłeś się znaleźć w niebezpiecznej zależności - nie bój się poprosić o pomoc!

Dzięki ogromnemu zaangażowaniu polskiej Policji, a w szczególności specjalnie powołanym komórkom zajmującym się zwalczaniem tej kategorii przestępczości, założenia KPD są realizowane ze znaczącą skutecznością. Komórki, o których mowa istnieją od 2006 r. w Komendzie Stołecznej Policji oraz Komendach Wojewódzkich Policji. Policjanci z tych komórek zajmują się ujawnianiem przestępstw, wykrywaniem sprawców i zapobieganiem ich popełnianiu oraz pomocą ofiarom wraz z podmiotami pozapolicyjnymi realizującymi taką działalność. Z ramienia Komendy Głównej Policji od 2014 roku działa Wydział do walki z Handlem Ludźmi sprawujący nadzór i koordynujący czynności podejmowane przez polską

Policją w zakresie zwalczania i przeciwdziałania przestępczości handlu ludźmi.

Gdzie uzyskać pomoc?

W przypadku zauważenia zdarzenia, które może świadczyć o tym, że jakaś osoba jest wykorzystywana i może być ona ofiarą handlu ludźmi, należy niezwłocznie poinformować Policję dzwoniąc na ogólnodostępny numer 112 lub 997.

Ponadto w Wydziale do walki z Handlem Ludźmi Biura Kryminalnego Komendy Głównej Policji funkcjonuje telefon zaufania + **48 664 974 934** oraz skrzynka e-mailowa: handelludzmibsk@policja.gov.pl, gdzie można w sposób anonimowy przekazać wszelkie informacje dotyczące procederu handlu ludźmi oraz uzyskać poradę lub wsparcie.

Podejrzanie wykorzystywania seksualnego dziecka można zgłosić na stronie <https://www.stopseksturystyce.fdds.pl>

Potencjalna ofiara handlu ludźmi może uzyskać pomoc i wsparcie również w ramach działalności Krajowego Centrum Informacyjno- Konsultacyjnego pod numerem telefonu **(+48 22) 628 01 20** oraz pod adresami e-mail: info@kcik.pl i kcik@strada.org.pl lub w ramach pomocy świadczonej przez inne fundacje zajmujące się niesieniem pomocy ofiarom tego procederu.

Więcej informacji na temat handlu ludźmi można znaleźć również na stronach:

<http://www.handelludzmi.eu>

<http://www.pomocpokrzywdzonym.pl>

<https://poland.iom.int>

(Biuro Kryminalne KGP / Biuro Prewencji KGP / mw)

Inne teksty dotyczące 14. Europejskiego Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi:

KWP w Gorzowie: [18 października – Europejski Dzień Walki z Handlem Ludźmi ►](#)

KWP w Łodzi: [Handel ludźmi w Polsce. Jak nie stać się ofiarą ►](#)